

NEDERLANDS TIJDSCHRIFT VOOR VELDBIOLOGIE
OPGERICHT DOOR E. HEIMANS, J. JASPERS J_r EN JAC. P. THIJSSSE

GEBOORTE BIJ DE GLADDE SLANG

H. C. J. OOMEN.

(Laboratorium voor Experimentele Dierkunde, Nijmegen)

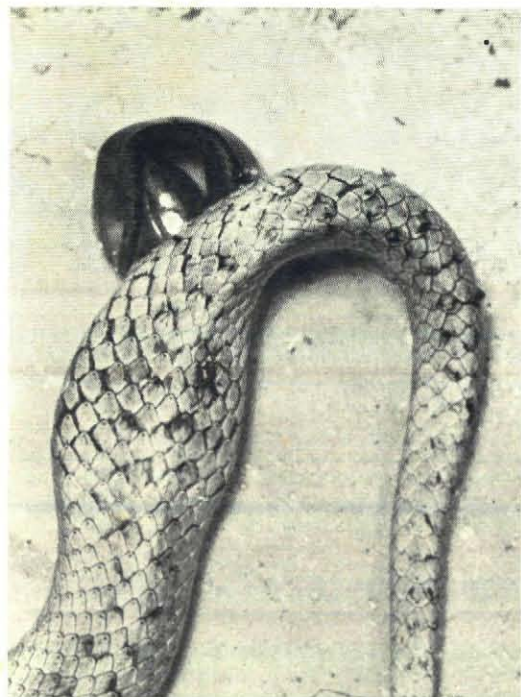
Het waarnemen van de geboorte bij dieren blijft altijd een boeiende belevens. In begin september waren wij in bezit gekomen van een exemplaar van de Gladde slang (*Coronella austriaca*), dat in de morgen van 16 september het aanschijn schonk aan een dozijn jongen. Het gehele geboorte-proces duurde vier en een half uur. De Gladde slang is ovovivipaar, eierlevendbarend. De ontwikkeling van de eieren heeft geheel plaats in het moederdier, waarbij het embryo groeit ten koste van de grote dooier; uitwisseling van stoffen tussen embryo en moederdier schijnt zich vrijwel te beperken tot zuurstof, koolzuur en water.

De pas geboren jongen zijn nog omgeven door een doorzichtig, dun, soepel en vaat-

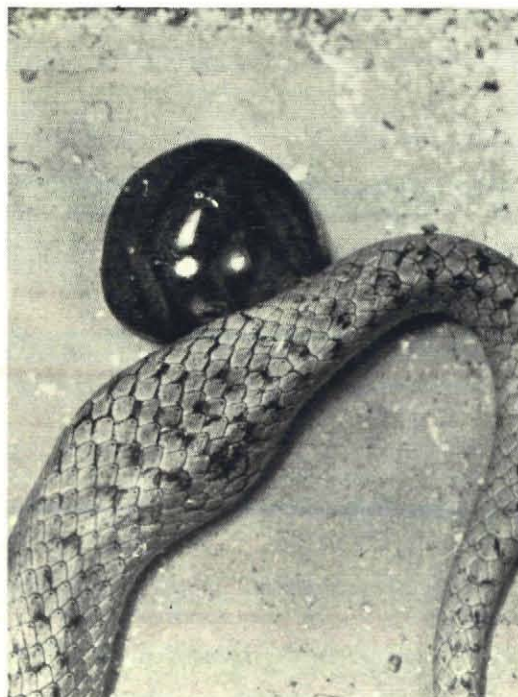
rijk vruchtvlies. Aanvankelijk houden ze zich stil, daarna treedt een regelmatig heffen van de kop op, dat herinnert aan de kopbewegingen waarmee een kuiken zich uit het ei bevrijdt; het eindigt met het verscheuren van het vruchtvlies; tenslotte breekt ook de navelstreng en schuift het dier 's levens pad op. Gerekend van het te voorschijn komen van het „ei” duurt het vrijkomen een kwartier tot een half uur. Aan de hand van de foto's kan men de gebeurtenis volgen (fig. 1—8).

De jongen drogen snel op en worden daarbij aan de rugkant donkerder; ze zijn spoedig zeer ondernemend. Wij gaven de gehele familie de vrijheid op een passende plaats, nl. in een stuk heide bij Malden, natuurmonument van het Staatsbosbeheer.

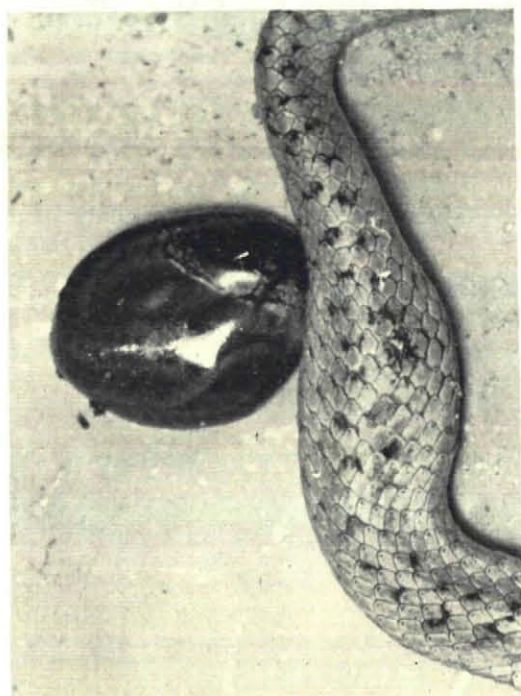
1

2

3

4

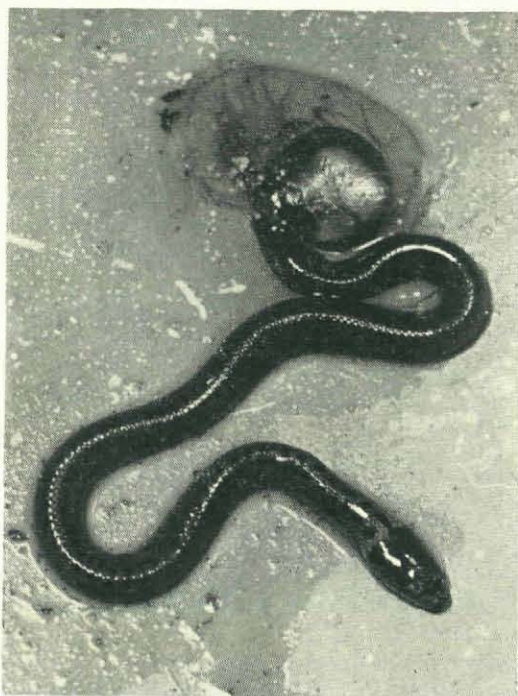

Fig. 1—3. Het „ei” komt langzaam te voorschijn. Het slangetje is door het vruchtvlies heen te onderscheiden. Fig. 4. Het „ei” ligt vrij. Oneffenheden op het oppervlak zijn afkomstig van aanklevende aarde. Foto's H. J. M. Spruyt.

5

6

7

8

Fig. 5—7. Het slangetje bevrijdt zich. Bloedvaten in het vruchtvlies zijn zichtbaar.
Fig. 8. Het vruchtvlies blijft leeg achter; de navelstreng is nog niet verbroken.

Foto's H. J. M. Spruyt.